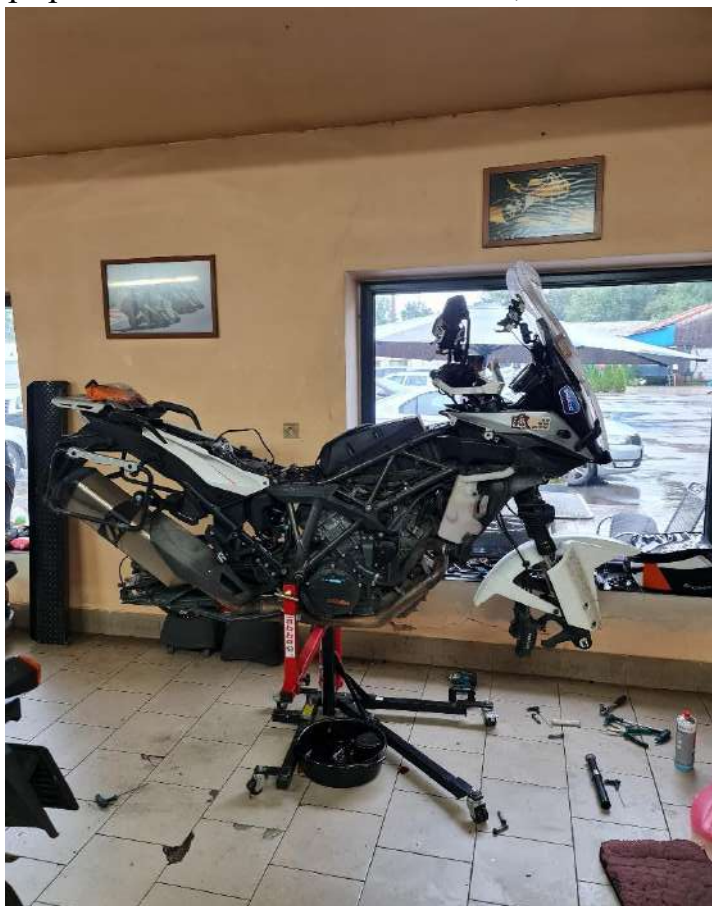

Moje poslední, ale vlastně první cesta

Je sychravé pondělí, 3. října roku 2022. Déšť mne vytrvale skrání chladnými kapkami a já na své motorce pomalu opouštím skrze kopce Šumavy naši zemi. Ještě jsem se neuklidnila, musím říct, že ráno jsem byla tak nervózní, že začátek tohoto výletu mohl skončit ještě dříve, než vůbec začal. Nešlo mi řídit, pravá ruka nedokázala plynule a s klidem ovládat rychlost jízdy a já se málem rozplácla hned na první kruhové křižovatce u nás doma. V mém rodném městě Dvůr Králové nad Labem. Hlava je vůbec potvora, začne vám šrotovat všelijakými myšlenkami právě ve chvíli, kdy to nejméně potřebujete. Asi jsem s tím však podvědomě počítala a vyrazila k přístavu o dva dny dříve. Dopoledne jsem nebyla ani pořádně schopná dát příspěvek na moji FB stránku. Ale co, už jsem na cestě, zase mizím pryč a ono to nějak dopadne. Každopádně realizuji nápad, jenž se zrodil při jednom bujarém večírku v Polsku o dva měsíce dříve. Se sebejistotou sobě vlastní jsem postavila dopitou láhev slivovice na dřevěný stůl, zapálila si cigaretu a řekla „ tak jo trenére, jedu s Tebou, v Dakaru jsem ještě nebyla“

Je pravdou, že podobnou větu prohlásili toho večera skoro všichni, ráno po probuzení jsem jí však opakovala už jenom já....

Po vystřízlivění a návratu domů mne čekala jedna návštěva. Stejně jako kdysi pravil v seriálu Malý Pitaval z velkého města nadporučík Rudla Pekař „ u mne každý případ začíná a končí úřednicinou“, tak u mne každá výprava začíná a končí v dílně

u Patrika. V tomhle bodrém mladíkovi, jenž dokázal mimo jiné 11x vyhrát slavný závod 300Zatáček Gustava Havla, se do teď nevyznám, někdy je zádumčivý, někdy toho namluví víc než já, někdy vysmátý a někdy se mračí. Jedno je ale jisté, mojí Mišandu (KTM Superadventure 1290) zná do šroubku a dokázal by jí opravit myslím že i po slepu. A já i Mišanda mu prostě věříme, tím je řečeno vše. Když mu sděluji cíl své další cesty, jen v klidu prohlásí, no jo no, kdy mi ji tady můžeš nechat ? A to bylo celé. Na rozdíl od našeho společného kamaráda Jiřího, jenž mi začal ihned říkat vypočítávat všechna rizika co se mohou stát cestou od počínaje sněžením krokodýlem

až po únos Al Kaidy.... Myslím, že ve své přednášce zapomněl snad jenom na to, že bych mohla dostat kurděje.. Zbývalo mi pouze domluvit si v práci, že zase mizím a v mé Chlebičkárně vše probrat s Markem, jenž je mojí pravou rukou v obchodě a vždy je na něj spoleh. Byla jsem prostě naprosto klidná až do toho osudového rána odjezdu.

Pomalou najíždím na dálnici u Regensburgu a mířím na Mnichov. Déšť ustal, objevuje se sluníčko a stejně jako mraky mi mizí z hlavy i všechna nervozita.

Využívám neomezené rychlosti na německých dálnicích a pravá ruka a vlastně i celé tělo se už nechvěje a jako by se ten klid přenesl i na moji Mišandu, letíme si svižně krajinou. Jo holka, teď už nás nikdo nezastaví. V pauze na cigaretu před Mnichovem ještě přes Booking najdu spaní a ráno vyrazím na Brennerský průsmyk, protože za ním je Itálie, a hlavě sluníčko, a já hned na první pumpě uklízím veškeré zimní doplňky do volného místa v kufru. Nikdy jsem nepochopila univerzální motorkářské oblečení, prostě buď je zima anebo teplo, takže vrchní bundou počínaje až po rukavice se celá vyletňuji. Na řadu tohle oblečení přijde až na cestě zpět. Doufám, že tu nebude už tou dobou sníh. Ale co, tyhle nástrahy cesty začnu řešit až nastanou, rozhodně ne teď. Následuje ještě povinný telefonát s maminkou, že jsme obě v pořádku za Alpami a já si začínám opravdu užívat vyšetřeného dne na cestu. Kdo z Vás zná Lago Di Gardu se mne tedy nemůže divit, že sjíždím z dálnice, propletu se úzkou silnicí až do Torbole a v jedné z mnoha místních kaváren si vychutnávám klid, pohled na jezero a tolik dobrou kávu. Večer pak opětovně skrze Booking nacházím ubytování. Jsem motorkářka vyznávající volnost, vědět že někam musím dojet do tehdy a tehdy a spát budu tam a tam...připadala bych si divně.

Ranní svítání mne odměnilo nádherným pohledem na jezero, a já pomalinku vyrazím, hledaje kavárnu do které zapadnu. Ještě že jedu sama, nemám moc kamarádů, kteří by vydrželi mé neustálé zastavování, kochání se výhledem, které se chvilčkama proměnilo i v příjemný pláč protože „ bože to je prostě krása „ a já jsem tak šťastná, že tu mohu být a mohu to vidět. I Gertík s Milanem, se kterými jsem na jaře projela Balkán a kteří jsou neskutečně hodní, trpěliví a dobrosrdeční mne po nějaké době už častovali větami typu „ prosim tě už jedem cíťo „ Ale teď tu nejsou, takže Mišando, která kavárna bude naše ? Nacházím příjemnou zahrádku, pod deštníky stín a já prostě vychutnávám vše okolo dříve než budu v samém centru Janova. Potkávám zde i klučinu z Čech, který se trochu zarazil, když jsem mu na otázku kam jedu suše odpověděla Afrika, Senegal, Dakar....

Líčit cestu po Italských dálnicích dolů do Janova by byla asi stejná nuda jako když kdysi ukazovali v jedné reportáži, že když je pod nulou, voda se změnila v led, takže tuhle 4 čtyř hodinovou záležitost elegantně přeskočím, i když musím uznat, že poslední cca 50 kilometrový úsek dálnice, která se proplétá vesničkami a mírně zvlněnou krajinou jsem si neskutečně užila.

Ale už jsem tu, ve městě, jehož první stopy sahají až do 5-4 století před naším letopočtem (nebojte nejsem tak vzdělaná, tohle jsem si půjčila z wikipedie), ale každopádně se tu narodil Kryštof Kolumbus a Janov je do dnes jedním z největších středomořských přístavů. A teď tu jsme s Myšandou my a zítra nás čeká trajekt do Tangeru, přístavu v Maroku. Zjednávám spaní a i trenér s Víťou už mi píše, že vyrazili na cestu a do večera jsou u mne. Já si krátím chvíli v místní kavárně, na Piazza Corvetto fotím sochu věnovanou Vittoriu Emanuelovi II. Savojskému , jo tyhle kratochvíle nám v Arice asi rychle skončí. Občas se mne teď lidé ptají, jestli bych vyrazila i sama, kdyby kluci z nějakého důvodu museli zrušit cestu. Má odpověď zní ano. V tuhle chvíli, v Janově a vlastně i teď musím říci že ano. Ale o tom až později.

Přichází první malinké šokbrnutí, které zjišťuji v momentě kdy v navigaci zapínám trasu penzionu. Jsem si nějak neuvědomila, že Genova není jen město ale i provincie Genova, takže zabukovaný penzion leží asi 20 km od centra Janova směrem na východ. No naštěstí kluci budou tak unavení po cestě non stop z Čech, že to jistě řešit nebudou a já si alespoň mohu vychutnat jízdu po pobřeží. Musím bez obalu napsat, že v okolí Janova, je pobřeží jedním slovem nádherné. Obdivuji

architekturu, to jak jsou domy na sobě natěsnané, jak je využitý každý kousek země. Kluci přijíždějí okolo půlnoci, ťukneme si pivkem a hurá do hajan.

Ráno nás budí vůně kávy z bufetu penzionu, rychle do sebe hodím dva šálky,

proběhnu přes koupelnu a všichni skáčeme na své motorky. Bílá Mišanda se mezi černými BMW krásně vyjímá a my si pomalu razíme cestu do přístavu. A už na krásný 4 čtvrtý pokus trefujeme tu správnou příjezdovou cestu, kde nás zaměstnanci GNV směřují do fronty, ve které budeme čekat na nalodění. Vyřizujeme formality a já trávím chvilky zkoumáním, kdo vše pojede s námi na lodi také. Společným jmenovatelem všech cestovatelů je obalená motorka nebo terénní vozidlo s vybavením, jež při dovolené v hotelovém resortu zcela jistě potřebovat nebudete a dále atmosféra, kdy se s ostatními zdravíme, diskutujeme, kdo a kam jede a obdivujeme ostatní stroje. Trajekt má mezipřistání v Barceloně. My, kteří jedeme až do cíle se nalodíme první. Je to už má 3 třetí

cesta trajektem, takže zkušeně nechávám skoro vše na Mišandě (se kterou se teda dlouho loučím, aby chuděra zvládla tu cestu v podpalubí) a kromě nejnужnější kosmetiky si беру hlavně eura do obchodu na lodi, kde se za bezcelní ceny bohatě zásobuji cigaretami a pitím, aby cesta po moři rychleji utekla. Janovský přístav nám pomalu mizí z očí, dívám se na vodní brázdu za lodí a vím, že teď už se vrátit nejde, ani kdybychom stokrát chtěli. Ale upřímně ? To si pište, že si mi vracet nechtělo. Oproti mé první cestě do Afriky při nichž na lodi vypukla skoro regulární rvačka mezi příslušníky různých národů kvůli tomu, kdo dostane od celníka první razítko do pasu a kdy se mne pokusil o 16 Euro (to mu nikdy nezapomenu) okrást jeden z vrchních v restauraci, tato bez mála 50 hodinová plavba probíhala skoro až nudně. Co je třeba vyzdvihnout, je skutečnost, že mimo celního odbavení Marokánci na lodi vyřídili i pojištění na motocykl a po přistání v Tangeru se nás celník jen dotázal, zda máme pas spolu s kartičkou motorky. My všichni kývli, že ano a celá skupina asi 50 motorek opustila přístav. Nebudu lhát, když řeknu do 5 pěti minut.

První noc trávíme v hezkém penzionu přímo v centru Tangeru. Kdybych si uvědomila, na jakou dobu se loučím s koupelnou a se zázemím, ve kterém teče jak teplá tak studená voda, se zázemím ve kterém je stůl, židle, postel, asi bych hlasovala, ať se tu ještě den zdržíme. Ale ne, to Vám lžu, byli jsme natěšení na to vyrazit. Válání po hotýlkách není náš styl. Celkem svižně jsme vyřídili marockou SIMku, z bankomatu vzali marocké dináry a mimo hlavní trasy vyrazili směrem na Fés. Bezstarostně uháníme krajinou, ve které vůně vzduchu nedává nejmenších pochyb o tom, co se zde pěstuje opravdu ve velkém. Nikdy jsem nebyla příznivcem THC, ale docela by mne zajímalo, zda bych po té dvoudenní inhalační kůře na policejních

testech zaznamenala použití trávy. Naši další noc trávíme u Marocké rodiny doma. Jak jsem se hlavně později mohla přesvědčit, pohostinnost v místech, kde není přetlak turistů je neuvěřitelná. Přijeli jsme k domu, abychom se posunky zeptali, zda můžeme vedle postavit stan. Na stan vůbec nedošlo, starší muž rodiny nás zavedl do návštěvního pokoje a ukázal, kde můžeme spát. Venku se zatím připravovala „berberská whisky“ silný sladký čaj s mátou. I přes jazykovou bariéru sedíme u stolu, usmíváme se na sebe, popijíme nabízený čaj a po hodině se alespoň dobereme k tomu, jaká máme jména. Atmosféra spolu s měsícem, jenž ozařuje jinak temnou krajinu je neuvěřitelná. A naše motorky zatím oddaně venku čekají až se vyspíme,

nabereme sil a budeme ráno pokračovat v cestě. Já usínám s myšlenkami na prožité dny, na to, co vše nás ještě čeká a stále nemohu uvěřit tomu, že nás cizí si někdo vezme domů a nechá nás přespat. Vždyť si opravdu vůbec ani nerozumíme. Po probuzení nás čeká na místní poměry krásně bohatá snídaně, chlebová placka, olivy, sladký džem a olej. A samozřejmě „berberská whisky“. Nemám na to použít toaletu v domě (díra v zemi a miska s vodou) prostě jsem ještě moc evropská, ale to se už za pár dní změní. Prolítáme Féseem a cestou se zastavujeme u opiček u města Ifran. Je to příjemné zpestření, jen si musím dávat pozor na věci, ty malé potvůrky jsou nenechavé a hbité, nooo jak opičky. Fés jsem si prohlédla již před čtyřmi roky, takže proto žádná zastávka. Směr máme daný. Prostě na jih. Co nejdříve překročit pohoří Atlas a za ním do pouště a k pobřeží Atlantského oceánu.

Pomalou se také mění přístup místních. Pozvou Vás do kavárny, řeknou, že vše mají a když se usadíme, zjistíme, že mají úplně něco jiného, než jsme chtěli a že to co jsme chtěli, nemají. To ale přece nevadí, protože to co mají, jsme přece chtěli. Mimo důležité křižovatky a vodní toky je daleko vnímavější začínající chudoba. A náš index – cena třetinkové Coca-Coly tomu začíná odpovídat. Za úpatím Atlasu není problém za Colu utratit v přepočtu na naše peníze 8,-Kč

Pak nastává zlom. Vesnice Mhamid, Maroko. Jedno z nejjihnějších míst kam lze v Maroku dojet po asfaltové cestě. Nálada je výborná, na hotelu ještě popijím s personálem zbytek naší hruškovice a ulehám ke spánku. Ráno pak plníme kanystry benzínem a vodou, další petky si připneme na naše motorky. Opouštíme asfalt a vyrážíme po nezpevněných cestách do pouště. Na FB ještě žertuji, že je přece skvělá parta a máme i trochu zkušeností. Ale zapomněla jsem na jednu malou, ale podstatnou věc. Většina, vlastně skoro všichni, kdo tu jezdí, mají lehké motorky,

doprovodná vozidla, a zkrátka všechny předpoklady pro to, aby tudy úspěšně projely. Začíná jeden pro mne ze zlomových dnů. Několikrát zahrabávám Mišandu, vždy se musí celá odstrojit a poté s velikou námahou vyprostit. Úsek asi 300 metrů překonáváme za více jak hodinu a půl. Nakonec i já jako nejlehčí řídím BMW zatím co kluci se je po stranách snaží zvedat. Sluníčko, písek a vítr už najednou nejsou tak bezproblémové a já možná poprvé cítím, že tohle sousto bylo velké. Co mne překvapilo je, že nepanikařím. Snažím se držet tempo, ale je to těžší a těžší. Nejhorší jsou pro mne vyschlá koryta řek pokrytá obrovskými balvany. A pak začala hlava... zase si ten osud vybral ten nejlepší čas. Ještě teď, když píši tyhle řádky, mám mrazení v zádech. Dostala jsem hrozný strach o

Mišandu. Víím, že musíme jet dál, ale já se bojím, že jsem jí dostala do míst, ze kterých jí možná nebudu moci dostat ven. Tohle vědomí mi bere i poslední zbytky sil. Jsme mimo trasu, kterou jezdí jiní jezdci na lehkých endurech i offroady s turisty. Při jednom sjezdu udělám školáckou chybu, čučím do míst, kde je skok a za ním balvan. Samozřejmě ho trefuji. Tak tak ustojím Mišandu, abych jí nepoložila. Ozvala se rána z tlumičů a Mišanda přestala úplně pružit. I ve 20kilometrové rychlosti se ze předu ozývají hrozně rány. Do toho jsem se asi zase ztratila. To se na poušti prostě stává a je to fakt, který je v této části světa třeba přijmout. Asi 5 minut se snažím Mišandu dát na stojánek, bojím se, že mi spadne a já už jí nezvednu. Pomalu vzlykám, ale snažím se nabrat sil. Najednou ten svět okolo vidím úplně jinak, ale beru to prostě tak, že se to děje a já se musím vypořádat s nastalou situací. Co jiného taky zbývá.. Snažím se pokračovat, po krátké jízdě na jedničku se Mišanda začíná hrozně hřát a display píše vypnout motor. V poušti ve 35 stupních na sluníčku se motor sám moc neochladí.

Ty minuty jsou nekonečné a já nemám vůbec pojem o čase. Několikrát nastartuji, ale popojedu vždy jen kousek a znovu musím vypnout motor. Na to, abych jela rychle, už nemám sílu a ani to s poškozenými tlumiči nejde. Pomalu si uvědomuji, že to, o čem jsem jen četla anebo viděla v televizi, se mi asi právě děje. Myslím na Mišandu, kam jsem jí zavezla a na maminku, kdy jsem jí naposledy řekla „mami mám Tě ráda“. Jsem úplně klidná až mne to samotnou překvapuje, ale tyhle dvě věci mne moc trápí. Kontroluji zásoby vody a myslím, že do příštího dopoledne vydržím.

S benzínem to bude asi horší. Nemám ponětí, kolik si Mišanda bere při takovéto jízdě. Tímto způsobem pomalu dojedu až k dalšímu korytu. To už bez pádu nedám.

Už si nevěřím a tak zastavuji a nic... nedaří se mi Mišandu dát ani na stojánek. Jsem opravdu vyšťavená. Nevím jak dlouho jsem tam stála. Zhroucená na tankvaku najednou vidím dvě postavy, berbeři... usmívají se a jdou přímo ke mně. S jejich pomocí dávám motorku na stojánek a konečně mohu slézt. Oni se usmívají jsou to prostě lidi pouště. Teprve později se dozvídám, že nás viděli všechny tři už dlouho a přišli nám postupně na pomoc. Pak přichází i trenér. Je mu na očích vidět, že toho má evidentně také dost. Sedá na Mišandu a dostává jí přes koryto. Já ani nevím jak jsem za pomoci berberů znovu sedla do sedla a jak jsem dojela k jejich domu

směrem který, mi ukázali. Jenom vím, že jsem si říkala plyn, plyn, jestli teď spadneš je konečná. Dojela jsem k domu berberů a za pomoci ostatních slézám a prostě se hroučím na zem. Trenér si neodpustí pár slov na KTM – kdybych měla sílu tak mu snad jednu vypálím, ale ne. Řekl by, že jsem hysterka. Jenže pak se o mne všichni starají tak, že bych jim zase nejraději dala pusu. Pusu jim samozřejmě nedám, řekli by, že jsem cíťa. Takže jsem si to vlastně schovala až do tohoto příběhu. Bebeři Mubarak a Ibrahim hned vaří čaj a já jsem po hodině ležení schopná se alespoň posadit. Začíná neskutečný večer a noc v poušti, ještě nikdy jsem neviděla takto jasně hvězdy. K Berberům přijel na lehkém enduru další, který alespoň mluvil anglicky, takže jsme mohli zahájit konverzaci. Mísí se ve mne tolik pocitů, vděk za záchranu, neskutečnost tohoto místa, hrozný strach jak zítra pojedou s Mišandou.... A když už mám dost sil, abych mohla chodit tak ani záchod Berberů mi nepřijde tak necivilizovaný... tady si udělám pauzu ve psaní. Ještě stále vnímám pocity tohoto večera.

Když jsem se za pár týdnů vrátila domů, pustila jsem si Hyde Park Civilizace s Rainholdem Messnerem, úplně jinak jsem pak vnímala věty, že když cítíte sílu přírody, když jste v místech kde Vám nikdo nepomůže, díváte se na vše úplně jinými očima.

Noc byla opět směsicí všeho. Říkala jsem si, spi, musíš, abys měla alespoň zítra trochu sil. V tu chvíli jsem samozřejmě nemohla usnout. Zbývalo nám odhadem nějakých 90 km k asfaltové cestě a já neměla ani ponětí, jak se tam s Mišandou dopravím. Ráno po snídani přišla další milá zpráva. Mišanda přestala startovat. Myslím, že na území bez signálu systém Sherlog neustále vyhledával spojení a vybil baterii. Startujeme pomocí Trenérový power banky a Berbeři nás vedou mezi dunami na vyschlé koryto jezera. Tam se spolu loučíme. A oni? Zůstanou mi asi hodně dlouho ve vzpomínkách, jestli možná ne napořád. Malá písečná bouře, která přijde, hned jak jsme se rozjeli na západ, už vlastně byla jen taková třesinka na dortu Sahary. Odpoledne najíždíme na

asfaltovou silnici... mé štěstí mísící se s únavou jsou nepopsatelné. Míříme do města Akka. Trenér vybral hotel s bazénem se slovy: „Zasloužíme si trochu odfrknout“. Ju, hotel byl pěkný, super, přišla jsem do koupelny a hele voda a teče! Rychle se svlékám do naha, vlítnu do sprchy a voda v ten okamžik přestala téci. V hotelu začali napouštět vodu do bazénu, když přece přijeli hosté z Evropy, a ta požární proudnice vzala celý tlak....

V Guelminu najíždíme na silnici N1 a na této cestě zůstaneme v podstatě celou dobu. Po pravé straně Atlantický oceán a po levé Sahara. Mísí se tu horký vzduch z pouště a studený z oceánu, takže o písečné bouře či chvilka i déšť není nouze. Poprvé potkáváme i malé skupinky uprchlíků, vynořují se z mlhy a písečné bouře jako nějaké přízraky a jdou proti nám na sever. Otrhaný oděv a prázdná láhev na vodu kterou zdvihají do výše na okolní projíždějící je jejich jediným majetkem.

Začíná úplně jiný druh cestování, míříme na území Západní Sahary, který rozdělil pan Google čarou jako z pravítka, jen se to asi nelíbí Maročanům, kteří tam poslali

armádu aby Západní Sahara zůstala Maroku a asi na tom chce vydělat i Alžír, protože údajně poslal k hranicím armádu taky. O tom co si myslí obyvatelé Západní Sahary

nic nevím. Ozbrojené kolony a hlídky UN se na nás dívají jak na zjevení, je pravda, že my na ně také. Ale k tomu druhu cestování, benzínových pump už takhle prořídle oblasti ubylo ještě více, takže jedeme na úsporu. U mne je to rychlost asi 117 km/hod a tempomat. V tomto má asi trochu navíc BMW ale my s KTM držíme i s pomocí kanystrů dojezd lehce pod 500 km. Pomalu se dostáváme až do přístavního města Dákhla, vždy mne oslní jak v poušti a nehostinném místě najednou jak mávnutím proutku vyroste město kde je uklizeno, zelená pěstěná tráva všude okolo silnice a majestátní stavby jako brány vjezdu do města. Místní lidé jsou neskutečně přátelští, všude nás vítají úsměvem a když občas zastavíme abychom si pořídili pár fotek tak na nás

vesele mávají všichni hosté kaváren. Zapojíme se tady i do ilegálního obchodu, přijeli jsme včas, večer ještě není a tak po vydatné večeři (trenér má konečně radost že ochutná mořské plody o kterých tolik četl v průvodcích) se ujmeme úkolu, sehnat alespoň pár lahví alkoholu. Nakonec se nám podaří pokoutně tak aby nás aláh a nikdo ostatní neviděl zakoupit pár piv, ale vše stále schované v tašce, peníze si předat hrozně utajeně a napít se? Až na hotelu v pokoji, až na hotelu přátelé.

Ráno opět dotankováváme a vyrážíme dále na jih na hranici s Mauritánií. Benzínové stanice tady v poušti jsou vlastně jediným ostrůvkem civilizace a tak ještě před vjezdem na hraniční přivaděč plníme zásoby vody a benzínu rychle na celnici. Dostáváme výstupní razítka a další cesta začíná.

Jedeme územím nikoho a to doslova. V momentě, kdy jsme dostali poslední výstupní razítka ze Západní Sahary, pardon, vlastně Maroka, kdy nám zamával poslední voják, jedeme dlouhou vyjetou cestou v poušti. Zkrátka tady pojem „území nikoho“ nenechá kohokoliv na pochybách, že je to tak. Ani jedna strana se tu nesnaží nějak chtěla jsem napsat opravit, ale ona tu vlastně žádná cesta není, takže ani jedna strana se nesnaží tu cestu alespoň nějak zpevnit. Postarší Mauretánec, který nám přislíbil za 30 EUR pomoci s celnicí a jenž jak lovec stál hned za hranicí a vyhlížel svoji oběť, už dávno ve své otlučené Toyotě zmizel

v dáli. Ale co, chce má Eura, tak si hezky počká. Na Mauretáncké straně je vše jiné. Začínám chápat slova cestovatelů, kteří říkali a psali, pravá Afrika začíná za Marokem (a tímto se jim v tomto článku omlouvám, že jsem nevěřila). Je pravda, že od tohoto dne se budu až do konce cesty těšit na Maroko jako děcko na Vánoce. Celnice je světem sama pro sebe. Neskutečný zmatek, lidé si chodí kamkoliv a jakkoliv a jediná výkonná moc, která tu snad drží nějaký systém jsou skupinky vojska všude kolem. Mám pocit, že kdybychom se postupně neprostrídali v cestě do kanceláře, kdy vždycky někdo z nás zůstal u motorek, tak bychom dále šli asi pěšky. Vcházím do budovy, která vzdáleně připomíná slum, jenž jsem kdysi viděla v Limě. Neskutečně dlouho čekám, než mi elektronicky voják oskenuje otisky prstů a pak ještě průkazové foto na vízum do pasu. Vypadám na ní, jak trestankyně, kterou zrovna vedou do vězení, ale co, tady jistě běžný stav. Ještě vyřídit Mauretánckou pojistku na motorku a hotovo. Tady bych se malinko chtěla obout do naší organizace poskytující Carnet de Ajudame. Tato organizace údajně slouží k tomu, že v ČR složíte celní jistotu za vaše vozidlo či motocykl a poté už cestujete světem bez poplatků..... No v Jižní Americe to určitě neznají, protože jsme museli všem osvětlovat, co to je, kam mají dát razítko atd.... no a po návratu i když tu motorka byla, mi celní jistotu vraceli skoro 10 měsíců. Nevím, asi to někde smysl má, ale já už 5 let jezdím bez Carnetu a celkem na pohodu. Se vsadím, že v Mauretánii ho neznají také 😊. Tak zaplatili jsme poplatek pojišťovně Allianz. Ona tu v této zemi fakt je. A vzhůru do dobrodružství. Tady nemohu nezmínit Víťu, psát o všech jeho dobrých vlastnostech, tak mi nestačí tento cestopis a vlastně by jste nečetli nic jiného, ale jeho chytrá hlava a smysl pro matematiku mne udivil i v tomto kousku pro mne bohem zapomenuté země. Je mu úplně jedno, že jsme od písku, unavení a vůbec, ale když místní vekslák přijde k nám, aby nám prodal za jistě výhodný kurz Mauretánckou měnu Víťu snad během 10 vteřin láteří, to ne to ne vždyť je to o tolik a tolik procent více než je aktuální kurz na světových trzích.....se nedivím že tu vysokou udělal s červeným diplomem. Tak dobře, směňujeme minimum bankovek (jinak by se Víťu na nás jistě zlobil), zaklapneme hledí, tak a jedem Mišando, jsme v Mauretánii.

Chvilku asfalt, chvilku díry, všude okolo odstavené rezaté kamiony, tady opravdu asi čerpali inspiraci pro film Šílený Max. Všude, kam jen oko dohlédne písek, jediné příbytky jsou jakési plechové chatrče a vítr a vítr a vítr. Kochám se tím pohledem jedeme někam, kde vůbec nevím, co bude. Mišando stojíme ! Brzda, spojka a zastavit! Vždyť tenhle rozstřílený vrak auta v poušti je skoro v každém cestopisu, jeho fotku a záběry jsem viděla na videu snad 10x. Úplně natěšená slézám... a v tom spěchu jsem špatně vyklapla boční stojánek a já na té silnici elegantním pádem si s Mišandou lehám. Znáte ten pocit když už po zastavení padáte, ještě to chcete zachránit nohou a tělem, ale cítíte že už to nezachráníte ? No tak to je přesně ono. Plác a já mám svůj první životní pád v Mauretánii. Jsem tady ještě nikdy před tím nespada... Děkuji za kufry, že mi pod nimi zcela výjimečně nezůstala levá noha. Jak opařená vstávám, vypínám motor a zkouším Mišandu hnedka zvednout, proboha jestli mne tu v tom horku chytne. Asi po pěti minutách úplně vyštvavená i já pochopím, že jí prostě

nezvednu. Benzín nikde neteče a já stojím jak hromádka neštěstí na silnici. Jo a zase trochu bulím. Kluci jsou dávno někde v předu, ale co, nejsou to moje chůvy... a já se rozhlížím okolo. Když už jsem stejně spadla, tak rychle vytahuji telefon a fotím si to auto a pak nic, prostě čekám. Promiň holka, já vím, jsem krá..., hladím Mišandu. Asi po půlhodině přijíždí bílý offroad, jo v tomhle americké filmy nelžou, uvnitř vozu vše v kůži a nějaký mohutný Mauretánec, který by z fleku mohl hrát postavu Mistra T v A-Teamu na mne nevěřícně zírá. Jeho ruka hrábne kamsi do

vozu a zcela jistě nedrží v ruce krabičku cigaret, aby mi nabídl připálit. V tu chvilku jsem si vzpomněla, jak jsme při jednom večírku moudře hovořili o tom, jak se v tomto kraji přepadává a jak nesmíme sjet z této hlavní silnice nebo je po nás amen. No nevím, po tom co jsem projela Mauretánií tam a zpět si to myslím jen z části, ale v tuhle chvilku mne to úplně docvaklo. Mauretánec se vůbec nedívá na mne, ale jeho oči lítají všude kolem po dunách. Po chvíli se jeho pohled vrací zpět na mne a já posunkovou řečí, prosím, ukazuji, že nemám svaly ani zbraň, že potřebuji jen zvednout motocykl a jet... on nevěřícně vysedá a jde mi pomoci. Jeho ruce zvednou Mišandu, jak nic. Já poděkuji „ šokran, šokran“ a

hurá odtud pryč. Myslím, že o mne bude jistě vyprávět na kmenových setkáních ještě možná rok.

Fiš...fiš....fiš..... tohle slovo teď slyším velmi často, skoro každou hodinu a taky každou hodinu míváme někdy méně komisní a někdy až vyloženě nervózní a důležité hlídky. Každopádně jsou plně ozbrojené a budí dojem, že by zbraně použili určitě spíše než naše Policie ČR, která většinou jen čeká, až jí skončí „kontrolní bod“ a bude moci na oběd.

Nenašla jsem nikde překlad ani význam slova fiš...ale tady ho používají pro kopii mého cestovního pasu. Jak jsem ráda za proškolení různými úřady v uplynulých letech, jenž jsem potkávala na svých cestách světem a celníky vůbec, kteří chtějí kopie snad i od křížovky, kterou luštím před spaním. A tak jsem se před cestou do Afriky vybavila snad 20 kopiemi. Kdybych byla tušila, že mi dojdou ještě dříve, než zvládnou projet alespoň půlku trasy...

„Bonjour madame, vos documents s'il vous plaît, où allez-vous ?“ hm.. krčím rameny, a nesměle odpovídám „Hello, English please“ , To zase krčí rameny oni, ale oni mohou, mají zbraně a rozhodně jsou tu doma. Každá zastávka na kontrolním bodu je jiná, a že jich bylo možná 30, každopádně Francouzština je tu po Arabštině a Berberštině třetí nejpoužívanější jazyk, však co si budeme nalhávat, kolonie tu byly zrušeny až s koncem druhé světové války. Passport, passport praví rázně voják a poté dloubne prstem do nádrže Mišandy (ještě že holka ví jak se chovat a hned nejančí) dokument , dokument. Podávám svůj pas a techničák od motorky. A ihned máme další problém, ale spíše v kladných bodech pro mne. „Avez-vous votre nom sur la plaque d'immatriculation de la moto ?“ hmm co zase chce..... la moto ?? Andy01 .. aha už chápu.“ Yes, its my bike „ – řící mu ještě její jméno Mišanda tak se asi opravdu už zvrátí, bohatě stačí, že mám na SPZ Mišandy své jméno Andy. „I go to the Dakar“ Dakar ??? „Yes Dakar“ – „Merci bon voyage“ no a první z více jak třiceti kontrol máme úspěšně za sebou.

Celkem rychle se smráká, najít v tomhle koutě světa signál nebo wifinu by byl asi malý zázrak a tak pokračujeme dále. Když mjíme chatrč, jenž vypadá, že každou chvilku spadne a na ní zřetelně nápis hotel, tak si přestávám dělat iluze, jak tu budeme spát. Bojíme se zajet někam do vesnice, naše motorky by v tom písku ujely tak možná metr. Mhamíd máme opravdu ještě v živé paměti. Na

příštím kontrolním stanovišti se dotazujeme, zda je možné spát hned vedle hlídky. Vojáci odpovědí, že ano, sjždíme ze silnice. Já opět zahrabávám Mišandu a poté odevzdaně kouřím za ten den možná pátou cigaretu a už bez okolků dopíjím poslední zbytek hruškovice. Jsem unavená a vůbec nic se mi nechce. Klepu se vedle motorky a tupě zírám do pouště. Víťo díky, že jsi mi pomohl rozbít ten stan, pečlivě ho zapínám, protože mám pro změnu strach z pouštních hadů... no jo Afrika, stále se něco děje.

Po ránu dojíždíme do prvního městečka a konečně máme malý problém. Na benzince nemají benzín a když už mají tak neberou karty a když už najdeme bankomat tak mu nerozumíme anebo nefunguje. Do Nuakšotu zbývá ještě něco okolo 400 km a moje Mišanda mi ukazuje dojezd s bídou 300. Tak jedem. Prostě to nějak dopadne. Takhle spořivou jízdu by mne asi záviděl ne jeden motorkář, který každé tankování řeší kolik má spotřebu a jak to, že tahle motorka bere o půl litru méně a podobně. Já to nikdy neřešila, až tady. Žádné vytáčení motoru, pěkně piánko, žádné brzdění a divoké rozjezdy. Na příštím kontrolním stanovišti vyloženě prosím obsluhu o pár litrů benzínu, mávám dolary a nic... není to jejich měna, nějaký dolar mne tady v písku holka rozhodně nezajímá. Dolévám do nádrže obsah svého kanystru. Jeden galon benzínu mizí a já se vydávám na poslední kilometry. Hladové oko svítí, ale předměstí Nuakšotu už vidím v dáli. Mišando, zase jsme to daly.

To si děláš..pr..... V bankomatu jenom cosi zapraskalo, a vyjela mi už asi po třetí moje karta ven a žádné peníze. Tady se čtenářům omlouvám za „franštinu“,

ale v této zemi, v podmínkách které tu panují, by snad za volantem driftoval i řidič slečny Daisy. Nevěřičně zírám na bankomat, který se mnou evidentně nechce komunikovat. Dostávám spršku vtipů od trenéra (kdyby jen věděl, že na hotelu mu nebudou fungovat ani jeho karty a zachrání nás až Víťa) a já začínám přemýšlet, kde se stala chyba. V blízké kavárně, která výjimečně oplývá funkcí spojením wifi opatrně posílám zprávu skrze whatsapp Markovi. Má přístupy na mé obchodní účty, a je to opravdu roditel vyjednávající všeho a v jakémkoliv jazyce. A vůbec jestli znám ve svém životě Oldřicha Nového, tak je jím bezesporu Marek. Opatrně ho prosím, že jestli má čas a kdyby našel chvíli, aby se zeptal na pobočce naší banky co se děje. Napsat mu, že bez peněz tu zcela jistě umřeme, vyčítala bych si infarkt, který jsem způsobila na vzdálenost více jak 5000km. Dále mu píši, že mohu komunikovat jen skrze whatsapp a jen když tu náhodou funguje. Po chvíli mi zvoní telefon. Nevím, jak to dokázal, že mu na pobočce řekli i o mém osobním účtu, ale právě proto mám ráda osobní jednání a dnešní doba počítačů a všeho vyřizování jen přes apky mi přijde prostě špatná. Ztrácí se osobní kontakt. S Markem vždy raději jednáme osobně, a to i s bankou a tady se dostavil kladný výsledek. Kladný? „paní Andreo“ i když se známe více jak deset let, stále si vykáme. „Celá věc se má tak, počítač automaticky vyhodnotil, že vy nemůžete být v Mauretánii a tak zablokoval veškeré platby a i kdyby je nezablokoval jste v zemi, která je napojená na Rusko a teroristy takže zase smůla. Máte zavolat po normální lince a přihlásit se přes apku a říci bance, že Vy jste Vy“. Tady mi trochu ujždějí nervíky a asi i Marek na hlase pozná, že něco není tak, jak opravdu říkám. „Počkejte, já jsem tam zatím jen volal, do hodiny jsem tam osobně“. Začíná řešení nevyřešitelného, protože jsem v zemi, v jaké jsem, je mi blokován přístup i na tak normální web jako je seznam. Takže bych se měla přihlásit na zabezpečenou stránku banky... Je už dávno po půlnoci, já střídavě restartuji wifi a střídavě přes různé servery maskující moji polohu se konečně dostávám do banky... ještě potvrzující SMS .... Že já krá.... Jsem si jí tam kdysi nastavovala. Tak ju, zapínám místní síť, modlím se, aby nepadla a aby teď nepadla wifi... a za krásných 15 korun přijímám kódové číslo. Rychle vstoupit a přes okénko chatu pod mým loginem posílám zprávu „Já jsem já, jsem v Mauretánii, prosím pusťte mi moje platby. Odhlásit. Vypnout a konec. Ráno po snídani a po tom, co na zaplacení hotelu fungovala jedna jediná karta, v době kdy už několik statných Mauretánců stepovalo před hotelem. Přicházím k bankomatu, u kterého jsem stála včera. Cvak a krom karty po dlouhé době vyjíždí i Mauritánská ouguiya ....v duchu posílám polibek až do Krkonoš. Děkuji Vám Marku, děkuji.

Každé ráno, ať se děje co se děje, ať jsem unavená, špinavá, nebo vykoupaná odpočatá a čistá, hraju s klukama takovou hru. Trenére, prosím pomoz mi s Mišandou ? Co jdeš dělat Andy ? Mazat řetěz... Už zase jo ? Proč si nekoupíš BMW ?? Ale pak jdou a pomohou mi na hlavní stojánek vyhoupnout tuhleto krásku a já pak opatrně otírám řetěz od prachu a opět ho mažu speciálním přípravkem. Každopádně tady v Nuakšotu jsme jí v této formě hráli naposledy. Byla jsem unavená, pořádně jsem nedocvakla hlavní stojánek a při sjezdu na silnici přes obrubník (je tu trochu výše než u nás) se ozvalo křup, nebo lup.... Každopádně stojánek visí na zbytku jednoho šroubu. Zlaté zadrhovačky, vyndávám čtyři pásky a stojánek bude až zpátky domů pouze zdobit motorku, ale to už opět jedu. Táhle je benzínka, tankuji nádrž i kanystr po okraj, kupuji vodu a celá šťastná, že mám všechny zásoby se připravuji k jízdě. V tom přichází žena a v šátku má zavnuté dítě... „ svobodné matky tu mají menší cenu než osel“ utrousí trenér a já při pohledu do jejích očí rychle lovím všechny drobné, co mne vrátila obsluha. Trenére promiň já musím... tohle prostě nedám. Víím, že nenasytím celou Afriku a že nezachráním všechny ženy v Mauretánii, ale musím. Dávám jí i bankovku. Snad jsem jí pomohla alespoň lépe prožít den. Výraz jejích očí a ústa, jenž šeptaly „šokran“ mám před sebou pořád. On samotný trenér se stále pasoval do role drsnáka a zkušeného cestovatele (kterým bez jakýchkoliv pochybnosti je), ale když jsme o pár dnů později přijeli na benzínku a k nám přišlo žebrat slepé dítě , byl to zase on, kdo dal vše co zrovna měl v ruce. Jakkoliv byla Afrika krásná, tak stejně byla i nelítostná. A myslím, že kousek našich srdcí jsme tam všichni tři v různých chvilkách a místech prostě nechali.

Ale to už míříme skrze písek na hlavní Nuakšot highway. Je tu neskutečný mumraj, semaforey dodržuje jen málokdo a my se prodíráme skrze auta. Tu po chodníku, tu po návějích písku dopředu. Cesta nám trvá asi hodinu a stále i na motorkách nejsme ještě z centra venku. Najednou silnice končí, prostě něco opravují a tak jí zahradili plotem (asi dobře ví, že na nějakou jen značku, by místní pekli) a nás cesta vede do ulic plných písku, kde o asfaltu ještě ani nečetli. Opět zažívám malé osobní drama, protože musím držet spěchající tempo nejen nás tří, ale hlavně proudu vozidel, jejichž utrhané nárazníky a zdemolované kapoty hovoří o jediném. Tady se v rukavičkách nejezdí. Písek končí a najíždíme na asfalt. Na dlouhé táhlé rovině si konečně alespoň trochu odpočinu. No jen do příští kontroly, kde opět stojíme. A takhle to bude až na přechod Rosso, kde snad konečně vstoupíme do Senegalu.

Jenda, cvak, dva, cvak, tři, cvak, čtyři, cvak, pět....Andy v klidu ju ? To že přes asfalt jen tak lehce proudí písek ještě neznamená, že nás tu najednou nečeká kus

offroadu, či rozbitá silnice anebo jazyk písku, jenž se vytvořil neustálým větrem přes cestu. Je tomu tak a tak žádné divočení, úsporná rychlost, juknout kde jsou kluci a v klidu pádit dál. Pomalu mám na těchto rovinkách daleko více možností zaobírat se sama sebou. Po mnohých úvahách ze všech stran a různých pohledů všech mých psychologických já, docházím k jedinému. Jsem tu šťastná, cítím se jako opravdová cestovatelka a ne jako cestovatelské pískle. To, že jsem už od pouště unavená, písek všude, i na mne je hrozné horko, chtěla bych pít a být ve stínu už vůbec nevnímám... A Mišanda ? Láskyplně jí pohladím po nádrži. Tak pojď holka, jedeme si spolu pro svého vlastního Beduínka.

Krajina začíná po pár desítkách kilometrů měnit ráz, objevují se první zelené keřičky, sem tam tráva a u domků podél silnice čím dál častěji lze vidět plůtek a za ním uvázané domácí zvíře. Celkově se to odráží i na naší náladě, která už není tak unavená dlouhou cestou. Usmíváme se a užíváme si dychtivě každý další kousek cesty. Zkrátka a dobře, tu poušť kde byl jen písek a vítr, nebojím se napsat měsíční krajina, máme definitivně za sebou. Když je však něco moc hezké, dávejte si pozor, odkud přijde facka. Jak říká trenér, „ráj neexistuje“. Vždy, i když budete v sebe lepším prostředí hotelu, pokoji, vždy se alespoň v rohu najde muška, která Vás bude zlobit. Tady nás čekala masožravá obrovská chobotnice, tu jsme ale v záplavě štěstí zatím neviděli.

Blížíme se k poslednímu kontrolnímu stanovišti na území Mauretánie, už jsme přece profíci, tak o co jde. Dáváme dokumenty do rukou policisty, a aniž bychom si to uvědomili, první chapadlo chobotnice už nás má ve své moci. Kontrola trvá trochu déle než předešlé, důvod moc nechápeme. Policisté se nás dlouho ptají, kam jedeme a co a jak a pak předávají naše dokumenty nějakému týpkovi na malé motorce se slovy, že ten nám zařídí průjezd hranicí a vše bude OK. My kývneme a vydáváme se za tím poslem. Pro nás na dlouho poté poslem všeho zla. Mauretánská hranice se Senegalem tvoří v Rossu řeka s názvem jak jinak než Senegal. Vjíždíme na malé parkoviště u mola přivozu a už se okolo nás začínají stahovat mračna problémů. Sesedáme z motorek, ale skupinky místních nás neustále nutí mít se na pozoru. Kluci jdou s naším novým nedobrovolným kamarádem podívat se do celnice a vyřídit dokumenty. Já na sluníčku v 35 stupních Celsia hlídám naše stroje. Po hodině možná déle se kluci vracejí a začíná naše malé soukromé peklíčko. Začíná se dohadovat naše cena za průjezd skrze hranici. Vše se děje s posvěcením místních oficiálních orgánů. Jak jinak. Vždyť naše doklady dostali o 20 km dříve do rukou přímo od Policie. Jejichž příslušníci jen tak mimoděk i teď postávají od nás nedaleko, takže si neděláme nejmenší iluze, kde se budou dělit naše peníze. Místní si nás natáčejí na telefony

a zcela oficiálně čtou i naše údaje, jméno atd. Cena stoupá raketově vzhůru tak, že naši zástupci ČEZu jsou oproti těmto lidem savany naprostí amatéři. Tak jo 5.000 ouguiy za průjezd všech a lístek na trajekt. Ne ne 10.000 ouguiy za průjezd, ne ne 15.000 ouguiy za každou motorku a 15.000 ouguiy za každou osobu jo a ještě EURA za pojistku... Štěstí v neštěstí je, že se pak začnou mezi sebou ještě, nemaje ani fenik hádat, kdo dostane jaký podíl. Po další hodině Víťa zůstává u motorek a já jdu spolu s trenérem a samozvaným zástupem lidu do místní banky. Marku, teď zase lituji toho, že mi karta funguje.... No jo no, nebudu nikdy spokojená. Naprosto hotová dávám kartu do bankomatu a mačkáme nejvyšší možnou částku. Karta vyjede, moje peníze mizí ve fondu na pomoc Africe a já úplně odevzdaná říkám, že karta jde použít pouze jednou a PIN nesdělím. Stejnou taktiku volí i trenér. Jako po třech hodinách na slunku jsem opravdu nebyla schopná žádného většího odporu. Najednou, jak mávnutím kouzelného proutku, vše ustalo. Hlouček se přestal srovnávat okolo našich motorek, nenechavé ruce hrabat do zavazadel. Kluci v klidu jdou vyřídit (to je divné, že bez fronty a čekání všechna razítka) a já odkráčím k blízkému kamionu, kde se krčí hlouček žen ve stínu. Z jejich pohledů cítím účast a pochopení. Udělaly mi hned místo ve stínu a já celá hotová usedám na zem. Po pár minutách přichází Mustafa (tak jsem si pracovně překřtila toho největšího Mauritánce, co po nás chtěl nejvíce prachy a řval na mne u banky) a podává mi s úsměvem lahev vody. Poprvé zažívám Stockholmský syndrom na své kůži v praxi. „Šokran“.A já si jí beru a piji... Naloďujeme se na přívoz, který vypadá, že by se měl každou chvilku potopit, ale světe div se, jsme na druhé straně. Tady mi ten zmatek na Senegalské straně hranice najednou přijde úplně na klid, jako když jdu do wellness v Rakousku užít si pobyt a lázně. Otisky prstů, nezbytná fotka, odevzdáváme zbytek peněz průvodci a pomalu se prodíráme silnicí vedoucí skrze místní trh pryč. Jako tudy máme jet zase zpátky ? No Mišando.... To nějak dáme.

Jedno je jisté, odpoledne uběhlo jako voda a začíná se smrákat. Vnímám ale najednou Senegal, je to úplně jiné než Mauritanie, jedna moje bývalá partnerka na to měla přirovnání sto a jedna. A tady je to doslova. Ulice vesnic úplně žijí, vidíme tu bary, radost ze života. Už skoro za noci dorazíme do Saint Luis a hledáme místo, kde přespíme. Opět zcela odpočatá po dni, kdy se vlastně nedělo nic a cesta byla samá nuda, sesedám z Mišandy, dávám jí na nádrž pusu na dobrou noc. Beru zavazadla a plouhám se na hotel. Kluci ? Tady je bar, tady je hospoda...tý krásu, kde to jsme ? Celí šťastní a nadšení si připijíme místním pivkem La Gazelle a až do pozdní noci vychutnáváme tu změnu prostředí. Pozdě v noci zažívám ještě na pokoji jedno malé soukromé peklíčko. Vše se pod nohama

hýbe a běhá, jo tady je ten život doslova všude. Když se ujistím, že kromě mušek a moskytů tu snad není dalšího zvířátka, spokojeně usínám.

Ráno vstávám do jednoho z nejkrásnějších dnů. Je pravdou, že jsem hned ze začátku dne trochu zakolísala, když jsem vešla do hotelové recepcy spojené s barem, kde jsme večer tak hezky popíjeli. Ještě včera tu byl recepční a barmanka. Já teď stojím ve vchodu a tupě zírám. Místo zmíněného personálu tu stojí černý a bílý kůň. Myslím, že pár zapřísáhlých abstinentů by mi teď chtělo dát dobře míněnou přednášku o škodlivosti alkoholu, ale já v klidu fotím scénku na telefon (je vidět, jak si po noci věřím) a jdu shánět hotelovou snídani raději někam jinam.

Po snídani shazujeme většinu zavazadel z motorek a jen tak nalahko jedeme do města vybrat peníze z bankomatu a pořídit pár fotek. Toto městečko, založené Francouzi někdy okolo roku 1683 Vás ihned pohltí svoji atmosférou. Je to klasické koloniální městečko se svojí velmi specifickou architekturou. Jedním slovem nádherné. Úplně si užívám jízdu ulicemi a sleduji dění a život. S Mišandou zastavujeme přímo na jednom z mostů, já fotím a lidé jen mávají, nikdo netroubí, prostě nádhra a žádné nervy. Lidé jsou velmi příjemní a, i když třeba občas žebrají, nebo nabízejí různé zboží, rozhodně se cítíte bezpečně a je tu i radost smlouvat. Pořizujeme několik samolepek na památku, na hotelu uhradíme včerejší útratu a pak to přijde. Začíná jedna z posledních etap. Jestli vždycky říkají, že poslední etapa na Dakaru je jen taková mávací a klidná, tak pro mne ne. Plníme nádrže po okraj a vyrážíme směrem, o jehož cíli není pochyb už notné dny tohoto výletu. Město Dakar. Proplétáme se Senegalem a já obdivuji krásu přírody, stáda zvíře, které jsou všude kolem a neskutečnou radost ze života. Po pár zastávkách to pozdě odpoledne přijde. Najíždíme na kousek hlavní dálnice, která protíná Senegal a vjíždíme na poloostrov, na jehož konci leží přístavní město Dakar.

Proplétáme se ulicemi do zajištěného bydlení, které jsme včera zajistili na hotelu přes wifi. Je skoro jen kilometr od pláže. Rychle se ubytovat a skočit do večerky (ví bůh, jak to nazývají tady) pro nějaké pití. Já si dávám malou a soukromou chvíli na dvorku jen s Mišandou. Tak jsme to holka daly, jsme tady. A Ty si dojela pro svého malého soukromého Beduínka. Neskutečně zírám na bod na mapě na mobilu. Dívám se po okolí a stále tomu nemohu věřit. Posílám zprávy domů a jdu spát. Ráno nás čeká cesta na celní úřad, tak krásnou dobrou noc.

Proplétáme se ulicemi Dakaru, pořád jsem se chtěla vyfotit u cedule Dakar, ale jedná se vlastně o celý obydlený poloostrov, samotné předměstí má možná 20 kilometrů a tak vjezdovou ceduli a tím i mojí vytouženou fotku prostě nemám. Víím, že musíme opět potvrdit celní prohlášení o tom, že motorky jsou naše, my na nich cestujeme a taky, že na nich odcestujeme i ze Senegalu ven. Ačkoliv si mohu myslet o tomto nařízení své, prostě to tak je a já víc nebudu řešit. Silnice jsou od kvalitních až po vyloženě městský offroad. Co je ale stálé je spousty vozidel které se snaží všude možně a všemi směry proplétat cestu od kamkoliv po někde. Konečně asi po hodině a půl zastavujeme před místní celní správou. Horko a vlhkost tu začínají být celkem znatelné a tak jedu pouze v chráničích, botách, džínových šortkách, tílku a helmě. Kluci jednou obdobně. Ještě, že jsme částečně odstrojili motorky, s bočními kufry bychom se proplétali tímto malým bludištěm jistě o notnou dávku času déle.

„Andy, pojd“ volá na mne Trenér, zatímco já si v klidu zapaluji po jízdě cigaretu a fotím selfíčko. Jestli už něco málo o Africe vím, tak je to to, že nic se tu na úřadech nevyřídí do minuty, takže ta malá pauza na cigaretu jistě nikoho nezdrží. Sleduji hemžení lidí kolem, fotím, popíjím colu z petky a vůbec nasávám ruchu ulice.

„Ty deb*le, žerete tu písek a chcete takovýhle koko....tiny“ řev Trenéra, který křičí na někoho ve vstupních dveřích mne vrací zpátky z rozjímání. Otáčím hlavou po směru křiku a vidím trenéra, jak muchlá jakýsi dokument a hází ho do těch otevřených dveří. Je pravda, že po cestě naše nervíky občas pracovali a tak jsme v různou dobu a v různých místech vybuchli postupně všichni. Nebojte i můj výlev ještě přijde. Naposledy potáhnu z cigarety a říkám si: „To nám to vyjednávání o razítku krásně začíná“. Naštvaný Trenér s Vítou mezitím procházejí okolo mne, Trenér jen procedí skrze zuby nějakou nadávku a už láteří u svých strojů. Tak pojd' Andy, jdeme se podívat, kde je zakopaný pes. Vcházím do vstupních dveří a hned za nimi mne zastavuje voják. Jeho urostlé, vypracované tělo, perfektně padnoucí uniforma a Glock 17 v opasku u boku mi dává jasně najevo, že tihle kluci tu netráví volný čas vysedáváním u počítačových her. Stop. Nejste oblečená, odejděte. Takhle sem nesmíte. Co ale voják neví, je to, že já kdysi stejně jako on hrdě nosila svoji uniformu hlásající příslušnost k naší 4. brigádě rychlého nasazení a poté spousty další uniforem a vydávala příkazy a různá nařízení a někdy více někdy méně buzerovala lidi, které jsem měla někam usměrnit. A já moc dobře vím, že mne nikdy nepřimělo změnit názor nebo něco porušit horda nadávek mířící na mne nebo zmačkaný pokutový blok, jenž mi letěl do obličeje. Voják vidí vyklepanou ustrašenou tmavovlásku, která se dělá menší a zranitelnou, jak jen může. Se slzami v očích se stále dotazuji co se děje, že ničemu nerozumím, že mám strach, co se stalo s kamarády a proč tak vyvádí. A on mi už ne tak komisně, ale vlídně a skoro s omluvou říká, že mne pustit nemůže, že takto oblečená dovnitř nesmím. Dívám se mu do očí tím nejkrásnějším psím pohledem, který umím, natahuji a říkám, že na hotel a zpátky to je více jak dvě hodiny, že nevím co mám dělat, že se bojím, že nic nestihneme a nakonec, prosím, tak udělejte pro jednu výjimku. Když mne za minutku vezme opatrně za rameno a vede mne chodbou ke svému veliteli, tak si v duchu říkám: „Tak vidíš Andy, pořád to funguje“. Je to jako ve hře. První level za mnou. V kanceláři velitele však musím zabrat více. Je to tak, každé další kolo je přece obtížnější. Celá rozklepaná si sedám na nabízenou židli, voják něco vysvětluje a pak odchází. Velitel se dívá do mých uslzených krásných modrých očí, a já začínám vyprávět smyšlený příběh o tom, jak píšeme pro National Geographic, a

že o tomto nařízení jsme vůbec nevěděli, že se omlouvám a je mi to strašně líto a prosím, prosím, pomozte mi. Obrovský černoš, který vypadá, jak z filmu od Tarantina mi dává sklenici vody. Dívá se na můj pas, dokumenty k motorce a můj novinářský průkaz. Po chvilce mi nabízí další skleničku. Nemějte strach Andreo, pomohu Vám... Děkuji Vám, věřím Vám. Po chvilce se otevírají dveře a vojáci vedou Trenéra a Vítu a nechávají je sednout na lavici v rohu. Pak nastává skoro až komická situace. Moje zásoba angličtiny má z shippingu (vše okolo cla pozn. autorky) značné mezery, a protože na mne se černoš až láskyplně otcovsky dívá, zatím co na kluky se mračí a odmítá s nimi mluvit. Pokaždé, když se na něco zeptá, já se otáčím na kluky, Ti mi to přeloží, já se zeptám Víti jak mu mám odpovědět a následně zopakuji v angličtině větu, kterou mi Víta řekne. Tuhle tichou, hlasitou poštu hraje až do chvíle, než velitel někam zavolá, podá mi adresu, kde nás čekají a vydají nám razítko. Na kluky ještě zavrčí, na mne se usměje a už jsme venku, sedáme na své stroje a hurá do města pro stěžejní razítko. Na velkém náměstí v Dakaru už je však ostraha nesmlouvavá a proto jsem si z našeho výletu do pouště dovezla domů krásnou a kvalitní „noční košili“. Usmívám se při myšlence, zda by mne zase nevyhodili tady doma, kdybych šla v tomto tradičním senegalském oděvu něco dojednat na úřad.

Ráno vyrážíme směr Gambie. Je to náš nejjižnější stát, kam v tomto výletu míříme. Cestování po Senegalů vřele doporučuji, je to tu jedním slovem nádherné. Jen potkáváme čím dál více místní obyvatele ozbrojené dlouhou mačetou připnutou u boku. Ne že by jí měli kvůli rvačkám, no Andy nesmíš prostě myslet na to, co vše za zvířátka leze v této savaně či v zavodněných poldrech okolo cesty. Gambie, celým názvem Gambijská republika je údajně nejmenším státem v Africe, přijíždíme na celnici a už celkem bez problémů procházíme místní kontrolou. Co tu však zažíváme poprvé, ano celých 6000 km napříč kontinentu a světem nic a tady, v této zapomenuté zemičke k nám přichází celník a vše a doslova vše musíme otevřít a on kontroluje veškeré věci, které máme u sebe. Co je zajímavé, nechce žádné úplatky, chová se zdvořile a vůbec působí profesionálním dojmem. Nejvíce ho zajímají léky. Nevím, jak je to tu se zdravotnictvím, ale skoro vše co máme u sebe (léky na horečku, acylpyrin) chce zabavit. Když pak otevře moji taštičku s hormony a já mu dost smysluplně nedokážu vysvětlit na co je užívám, odkráčí se slovy v pohodě Andy, jdu si to vygúglit. „ No to si vygúgli, to se budeš divit 😊 “ říkám si v duchu. Celník se vrací a skoro s pokorou a neustálými omluvami mi vrací všechny léky. Teď se zase divím já. Vyměňujeme si všichni telefonní čísla mezi sebou a pár místních dětí necháváme fotit s našimi motorkami. Takže jestli bych měla hodnotit jako na TV

Nova inspektorka hranic dávám tady tomu přechodu známku jedna. Do Banjulu, hlavního města Gambie vede trasa, jak jinak než opět trajektem. Celkem v poklidu se nalodujeme a vyrážíme na cestu. Trajekt je zaplněný do posledního místečka a i přesto, že se pomalu nemáme ani kam postavit procházejí tu místní ženy a nabízejí k prodeji od melounů počínaje až po chleba konče veškeré občerstvení. Vše vyskládané do velké výšky v koších na hlavě. Na lodi panuje celkově veselá nálada, další obchodníci tu nabízejí elektroniku, CDčka a tak tento trajekt je pro místní i jakási společenská a obchodní událost. A všichni se tu cítíme vřele vítáni. Ale to už připlouváme do místního přístavu. Cestou ještě mjíme Tureckou loď, na které je nápis elektrárna a ze které vedou silné kabely kamsi na pevninu. Inu co tady ještě nevidíme.

Neuběhne ani pár minut a už se proplétáme na našich strojích přístavištěm směrem do centra města. Něco musím k dopravě po Africe poznamenat. I když tu panuje opravdu veliký zmatek, v podstatě tu nejsou žádná pravidla a ulice jsou místy zaplněné tak, že se jezdí i po chodníku. Nikde a nikdy jsem se nesečkala s žádným nervózním troubením, s žádným křikem a nadávkami. Myslím, že na Jižní spojce v Praze by se zase divili Afričané, proč všechno u nás doma hrotíme. A jestli čtete pozorně můj cestopis, tak si jistě vzpomenete, co říká Trenér o ráji. Ano správně ráj neexistuje. Tady v Banjulu je muškou na kráse velké množství místních ozbrojených vojáků, to by ještě šlo, na to už jsem si zvykla, ale jako level navíc tu neustále projíždí džípy s kulometry ověšené vojáky. Když nás mjíjí a skáčou přes zpomalovací pásy a míří na nás, tak si jen v duchu říkám, hlavně to kamaráde teď nepromáčkni (nechtěná střelba pozn. autorky). Je to takový signál, že s bílou pletí bychom měli strávit noc asi v nějakém evropském hotelu. Po chvilce jeden opravdu nacházíme přímo na pláži u moře. Motorčky jsou na hlídaném parkovišti a my si vyhlásíme den odpočinku a volna. Tak jestli jste dočetli až sem, jedním dechem tento příběh, tak si také odpočiňte. Já si uvařím dobrou kávu a pomalu začnu připravovat řádky o cestě zpět.

Volný den proběhl přesně, jak jsme si ho naplánovali. Po bohaté snídani (a to doma nesnídám), ale tady veškeré ovoce a čerstvé džusy mají úplně jinou chuť. Zkrátka čím blíže rovníku, tak je ovoce sladší, meloun červenější a banány chutnější. Kluci skáčou do bazénu a já se uvelebují na lehátku ve stínu. Klimbám a nechávám odpočívat všem svým svalíkům. Jediné vyrušení zažívám od hotelového animátora, jenž mne několikrát opatrně vytrhuje z letargie válení se se slovy, zda si nechci zahrát vodní pólo, golf nebo snad basketbal ? Ne, ne. Děkuji Vám, jediné co chci je nedělat nic.

Odpoledne ve stínu baru při dobré kávě se radíme, jak zpátky. Vůbec se nám nechce na přechod Rosso, podstupovat zase již prožité martyrium s Mauretánci. Přes WhatsApp se o tomto radíme s celníky, kteří nás včera odbavovali na hranici s Gambií a na internetu nacházíme ještě další přechod zpět. Diama. Ten je údajně po všech recenzích cestovatelů úplně v pohodě. No v pohodě, přechod se nachází mimo hlavní silnici, ze které bychom údajně neměli v Mauretánii sjet a je to offroad. Myslím na poškozené tlumiče a zážitek z pouště a opět se hroutím do lehátka. Ale co, okradení už jsem zažila. Ale možnost, že mne sní krokodýl ještě ve svém zážitkovém deníčku nemám. Tak je rozhodnuto.

V noci nad ránem slyšíme nějaký třesk, na hotelu kolabuje elektrická síť a přestane téct voda. Zkrátka africký způsob jak říci hostům, že se jejich ubytování blíží konci v praxi. Nasedáme na motorky a pomalu a v klidu vyrážíme na zpáteční cestu. Při vjezdu do přístaviště v Banjulu zažíváme na vlastní kůži jak je to tady s rasovou otázkou a barvou pleti. Na svých cestách nikdy nehodnotím politické zřízení zemí nebo místní zvyky, já jsem tu na návštěvě a oni jsou zde doma, takže se jen přizpůsobím místním zvykům. Projíždíme přeplněno ulicí, kde čekají všichni místní zájemci o plavbu na trajektu. Místo příručních zavazadel mají na provázku kozu nebo malé stádo svých domácích zvířat. Ženy mají na hlavách neuvěřitelně vysoká zavazadla. No a tihle všichni se v klidu rozestupují a my přijíždíme až k bráně přístavu. Ostraha nás okamžitě pouští dovnitř a za námi zavírá těžká vrata z ocelových trubek. Jsme bílí, a proto můžeme čekat na trajekt v klidu na molu, zatímco se celou ulicí dav mačká na zamčená vrata. Zvláštní pocit. Trajekt připlouvá a my jen s údivem pozorujeme kolik aut, nákladáků a lidí,

zvířat a zavazadel přivezl. Celé vyloďení netrvá ani 20 minut a už najíždíme na loď. Vesele se zdravíme s pasažéry, kteří nastoupili až po nás a já si vychutnávám pohled, jak to tu vše funguje. Tito lidé, i když nemají na naše poměry skoro nic, jsou k sobě ohleduplní a navzájem laskaví. K úsměvu a spokojenosti jim stačí

podle mne opravdu jen málo. Myslím, že tu nikde nejsou žádní psychologové, kteří by je měli tahat z nějaké deprese. Já tady zažívám ještě jeden poznatek. V Gambii a v Senegalu na rozdíl od Mauritanie jsou v ozbrojených sborech i ženy. Při každé kontrole nebo jednání s nimi se mnou vždy naváží oční kontakt a poté

několikrát ukáží zdvižený palec nahoru. Prostě bílá holka na bílé motorce se tu tolik nevidí. Zároveň jsem od nich cítila neskutečnou podporu. Ale to už opouštíme nadobro Gambii, která ve mne zanechala tolik zážitků a míříme Senegalem do města Loude.

Nadobro také opouštíme asfalt a ač je na mapě silnice vyznačená jako hlavní, jedná se o hliněnopísčitou cestu jen protaženou pásovým bagrem. Místy je krásná roleta a já až večer zjišťuji, že jsem nadobro přišla skoro o všechny šminky a kosmetiku. Vše bylo vysypané a rozdrolené. Taková malá daň za průjezd neskutečně nádhernou přírodou. Poprvé také míváme majestátné baobaby.

Stromy, jejichž stáří si ani nedovedu odhadnout, jsou opravdovým zázrakem přírody. Jejich nesmírně mohutné kmeny a košatá koruna jsou vždy nepřehlédnutelné na obrovskou vzdálenost. A čím více se blížím, poznávám jak je všechno oproti nim titěrné. Savany jsou opět plné zvěře a já musím několikrát zastavit, protože ta obrovská stáda jsou tady doma a to, že jedu po cestě, žádné zvířátko nezajímá. Přednost mají prostě oni. Kolikrát ani nevím, jestli mám při zastávkách fotit anebo jen vnímat na jak krásném místě jsem. Až za noci přijíždíme do malého motorestu u cesty, který jsme prostě objevili poblíž benzínové stanice. Slovo motorest prosím berte v uvozovkách, tady doma bychom to nejspíše nazvali

hrubou stavbou s osazenými okny. Voda opět neteče a tak spotřebovávám další část mé tenčící se zásoby vlhčených ubrousků. Ale to je prostě Afrika. Kdo chce spát v šestihvězdičkovém resortu tak, prosím, sem nejezděte, byli byste zklamáni.

Ráno po probuzení v dobré náladě pokračujeme na přechod Diama. Nastala taková malá změna, nebo to možná bylo jiným místem, nevím. Když jsme projížděli na jih, tak každá kontrola byla někdy více, někdy méně komisní, ale na zpáteční cestě, jako by si všichni už řekli, už tam byli, už se jenom vrací tak už nebudeme nikoho stresovat. A opravdu. Na přechodu Diama se všichni tváří příjemně, dokonce kvůli nám se pokoušejí spustit klimatizaci na celnici, a celkově

nás rádi vidí. Hlavně opakují, my nejsme Rosso, řekněte doma všem, ať přijedou sem. Tady prostě evidentně pochopili, že vlídnost a pohostinnost jim přinese více ekonomiky než prostá krádež. Sice z nás mají méně, ale v konečném důsledku kdybych měla jet znovu na Dakar, pojedou tudy a zase tu ráda něco utratím. Když čekám na kluky ve stínu před celnicí přichází postarší Mauritánský voják a v klidu mi angličtinou říká, že jsme zase v Mauritánii, ať si nechávám raději kuklu, aby nebyly vidět mé náušnice a hlavně že bych se neměla vůbec malovat. Jsem cizinka, proto se ke mne chová s úctou a odstupem, ale já si naplno uvědomuji, v jakých podmínkách tu musejí ženy žít. Vlastně neuvědomuji, jsem ráda, že nevím o všem. Bohatě mi stačilo, co jsem viděla na ulicích. Mauretánie se sice tváří, že jde s pokrokem, ale i neoficiální průvodce popisuje, že i když tu bylo otroctví oficiálně zrušeno někdy v 90 letech, stále tu žije asi 800.000 tisíc otroků a není tu jediný zákon, který by tuto oblast postihoval. Když čtu, jakým způsobem tu zacházejí s malými děvčaty, jak je vykrmují litry a litry velbloudího mléka, protože by se přece jinak nevдалy, dělá se mi již regulérně nevolno a raději přestávám usilovat o to, abych se dozvěděla víc. Ale to již máme veškerá razítka vyřízená (neplatíme žádný úplatek ani nic takového) a pomalu vyrážíme dále. Cesta je opět pouze udusaná hlína a tak jsem ráda, že tu nejsme v období dešťů,

protože jak vtipně poznamenal Trenér, v bahně bychom se nehnuli ani o metr.

Jedná se vlastně o jakousi hráz mezi zavodněnou oblastí delty řeky Senegal a vyschlou savanou na druhé straně cesty. Díky poškozeným tlumičům jedu trochu pomaleji a tak za chvíli zůstávám na cestě úplně sama. Vychutnávám si opět kouzlo tohoto místa, než cosi velkého s ocasem přeběhne tak 15 metru před Mišandou. Zastavuji a zírám do rákosí, kde to zmizelo. Jiří moc děkuji, jak jsi mi v Čechách říkal, že krokodýl si pro mne doběhne klidně i 30 metrů na souš. To jsem opravdu potřebovala

slyšet. O kousek dále vidím to cosi a rozpoznávám asi dvou metrového leguána. Uf... tak ten je asi v pohodě, hlavně teď Andy Mišandu nezahrabej a nebo nedej bože nespadni. Rozhlížím se okolo a v duchu si říkám, je to zajímavý pocit, kolik se asi na mne z toho močálu dívá očí a já tu zcela jistě nejsem na vrcholu potravinového řetězce. Ale co, vždyť přece pro to tady jsem, zažít něco, co nikde jinde nezažiji. A klid Andy, kdyby tu zvířata měla sníst každého, kdo tu jde, tak by

byli jistě přecpaní a bylo by jim špatně a to moudrá příroda přece nedovolí. S těmito pocity opět zařazuji jedničku, dvojku a pomalu mířím cestou dále. Na konci této cesty a ne nedělám si legraci a ještě si navíc půjčím větu od největšího Čecha pana Cimrmana, „ i stánek s občerstvením tu je“ neuvěřitelné. Trenér s Víťou už mne čekají a podávají mi tady v té pustině chlazenou colu. Dávám si cigaretku, chvílku si oddechne a pokračujeme dále. Ještě než odjedeme beru od kluků plechovky a všechny tři je nesu do stánku, abych tu nedělala bordel. Prodavač poděkuje a pak všechny upustí pod sebe na

zem a kopne do nich. Je evidentní, že výchovu k přírodě tu malinko podcenili. Greendeal je sice asi druhý extrém, ale je tu jasně vidět, že si místní vůbec neváží toho, jak je to tu krásné a hlavně je jim úplně jedno, že spí v odpadcích.

Najíždíme opět na hlavní Mauretánckou spojnicí mezi jihem a severem a pokračujeme do hlavního města Naukšot. Tak nikdo nás nezastřelil, neokradl a nic nás nesnědlo, tak to tu tak špatné není. I když v noci bych tu asi sama nejela. Rotace posádek na kontrolních bodech asi není nic moc a tak potkáváme stejné vojáky jako na cestě do Dakaru. Na půlce stanovišť ani nevyndáváme doklady, a když náhodou někde chtějí fiš fiš tak jim ukazujeme našeho večerníčka, že už jsme všechny kopie rozdali a vojáci nás s úsměvem pouští dále. Jedinou stinnou stránkou tohoto dne je tedy to, že se plazím vedle Mišandy(nemaje hlavní stojánek), zatímco kluci s ní opatrně jedou, abych očistila a namazala řetěz. Před Naukšottem ještě zastavujeme, aby Víťa mohl pustit kameru a my měli natočený tenhle průjezd lidským mumrajem. Nocujeme na hotelu, kde jsme spali na cestě do Senegalu a ráno vyrážíme k Marocké hranici. Jako už pohoda.

Mauretánckou měnu máme, benzínu dostatek, tak proč jsme byli tak mimo na cestě sem ? Daleko více si tedy můžeme všimnout okolí, neskutečné chudoby

vesnic, kterými projíždíme a já si představuji osudy lidí kteří zde žijí. Napadá mne jediná otázka, co se tu dá dělat jiného, než sehnat vodu, něco k snědku a pak přijít domů do chatrče a sedět. Děcko, které sedí na bobku u silnice v jedné z vesnic a když projíždíme okolo jen se postaví a mává zcela podtrhuje nevlídnou atmosféru tohoto místa. Dívám se do zrcátka, kluci se asi někde zapomněli tak co Andy, jejky strom, pojd' Mišando, dám si tady ve stínu klidnou cigaretu. Zastavuji a po tom, co asi pět krát zkontroluji stojánek (některé osobní zážitky se Vám prostě do paměti vryjí) v klidu sesedám. Hledám

cigarety, když v tom slyším kvílení brzd a vidím zastavující kamion na silnici. Vybíhá řidič a utíká ke mne. Já absolutně nevím, co se děje mluví arabsky a neustále se mne dotýká na ramenou a na hlavě, když vidí, že mu nerozumím, přejde do francouzštiny, tak to jsme si taky nepomohli, já se anglicky ptám, co se děje, on zase nerozumí mne, pak zkusím ještě ruštinu, ale sama nevěřím, že mi porozumí. Úplně bezmocná říkám španělsky, vše je v pořádku.. a hele, tomu rozumí. Myslím, že kdejaký začínající herec na DAMU by mu záviděl mimiku tváře. Ustarané oči a vrásky na čele jsou pryč, rozzáří se neskutečným úsměvem a děkuje do nebe svému bohu. Posunky mi ukazuje, ať nikam nejedu a běží ke svému tahači. Vrací se s malou petkou vychlazené vody podává mi ji a já mu nabízím cigaretu. Pak vyndá telefon, zda se se mnou může vyfotit a já kývu. Nerozumíme si, neznáme se, a přesto se na sebe usmíváme a fotíme selfička. Pak na sebe zamáváme a on pokračuje

dále. Uvědomuji si, k čemu došlo, prostě tady v poušti nikdo nestaví. Když vidíte někoho stát, tak má asi možná problém. Ten řidič byl zkušený harcovník, věděl toho o téhle cestě jistě víc než já a prostě měl starost a hned nabízel pomoc. Když ho pak za pár kilometrů předjíždím, mávám a on zatroubí, tak mi po tváři stékají pod helmou slzy. Tak tenhle zážitek mne dnes silně dostal.

Přijíždíme všichni tři na hranici výstupu z Mauritánie. Přichází domorodec, že nám pomůže s razítky, a já je to zas bude stát... na naši otázku za kolik, se jen podívá a říká. Ne ne, platili jste nám při vstupu do země, když jste sem přijeli. Tohle máte od nás zdarma. Tohle je Andy Afrika, prostě připrav se na překvapení kdykoliv a kdekoliv a hlavně v místech a situacích, kde ho vůbec nečekáš. Procházíme hladce výstupní kontrolou, zamáváme vojákům a už míříme cestou nikoho na Marockou hranici. Tady probíhá trochu důkladnější kontrola, ale oproti Gambii vlastně žádná a už nás scannuje celní kamión s obrovským ramenem na vstupu do země. Jdu vzít pasy a dokumenty a usměvavý voják se dlouho dívá do mého pasu a pak mi ho s úsměvem podává s tím, že Trenér má velmi hezkou manželku. Poděkuji za kompliment a honem pryč. Přijíždíme do osady Barbar, první náznak civilizace na Marockém území. Když chceme zastavit, portýr jen ukazuje, ať jedeme dále, kdepak tihle moc dobře vědí, z jaké strany jsme do osady přijeli a co máme zcela jistě za sebou. Vjíždíme do krásného atria, které je zároveň jakýmsi foyer tohoto hotelu. Je tam zaparkováno už asi pět motocyklů BMW, ale jsou nějak čisté. Aha asi jsou teprve na cestě do pouště. No pojd' Mišando, pěkně mezi ně, ať vidí taky KTM, pořádnou motorku. Tak co ? Kolik jsem Vás teď nadzdvihla ze židle ?

Trávíme příjemný večer. K večeři kuře s hranolky a na pokojích tekoucí voda a čistá postel. Tak tuhle vzpruhu jsem potřebovala jako sůl. Funguje zde i wifi takže jedním slovem komfort. Však bude potřeba. Čeká nás průjezd celou Západní Saharou. Nekonečné přejezdy a také nekonečné roviny. Tempomat na 117 km hod a oči na stopkách. Často od začínajících motorkářů (aniž bych se já pasovala mezi zkušené) slýchám, že na motorce nejde usnout. Ale jde, věřte mi, že jde. A na ose Dákhla, Layoune, Guelmin je k tomu spousty příležitostí. Taky už chápu proč je tu tolik značek „Pozor velbloudí“. Tyto, chtěla jsem napsat mršky, a přitom jsou to králové pouště. Celou dobu v klidu ukusují kusy trav při kraji silnice a jen co se blížíte, tak začnou pomalu přecházet silnici. Jsem unavená, navíc si cestou povídám s Mišandou a do toho ještě s imaginárním Beduínkem, který si k nám přiskočil v Dakaru (má to tu výhodu, že tím, že jsme 3 tak se vždy musíme shodnout na nějakém názoru, buďto já s Mišandou přehlasujeme Beduínka, nebo Beduínek s Mišandou přehlasují mne, nebo souhlasíme všichni tři). No

zkrátka tahle trojice jede po celkem kvalitní silnici, kde je zatáčka tak možná jednou za 20 kilometrů. Stejnou rychlostí a najednou brzda - brzda velbloud.

Jestli Vás tyto řádky nudí, tak si představte, že já jsem se takto nudila čtyři dny v 35 stupních Celsia na úplných rovinkách v monotónní rychlosti. Vy můžete skočit očima na další odstavec, to já nemohla. A tak jediným zpestřením krom výše uvedených diskuzí bylo ve městě Layone setkání s účastníky Rally Budapešť – Bamako, kteří jeli v tu dobu proti nám a má plíživá, ale stále se zvětšující bolest zad. Oproti příjemného setkání s ještě většími blázninky než jsme my, kteří jedou pouští na všem možném, má bolest zad která přicházela od kříže, mi začala dělat trochu starostí. Už mne párkrát v životě chytla záda a já jsem věděla, že za dva, tři dny budu úplně marná, natož abych řídila Mišandu. Časově mi to do přístavu Tanger nevycházelo, takže co teď. Vzpomínám si při psaní těchto řádek na pana Jaroslava Duška, který kdysi pojednával o tom „Nechte věci plynout“. Teď už tomu věřím také.

Měli jsme naplánovanou malou zastávku ve městě Taroundat. Na Bookingu (to víte Maroko- malá Evropa, tady už wifina funguje skoro všude) jsme objevili malý hotýlek, jenž měl patřit nějakému Francouzi a kde byla nesmírně zajímavá recenze na jídlo a pobyt. Proplétali jsme se Medínou (veškerá historická centra v arabských městech se takto nazývají – pozn. autorky) až ke zmíněnému hotýlku. Majitel nás neskutečně srdečně přivítal, po sundání bočních kufrů jsme motorky zaparkovali přímo v hotýlku, a když zjistil, že jsme Češi, vyndal z lednice 5 plechovek orosených piv. Jeho poslední železnou zásobu. To bylo po těch kilometrech prachu, písku a písečných bouří neuvěřitelné. Tím však zázraky nekončily.

Na hotelu si mne zkoumavě prohlížela Fatima. Byla recepční, servírka a partnerka majitele hotelu zároveň. Po krátké chvilce přistoupila k Francisovi a něco mu pošeptala do ucha. Francis přišel ke mně, a protože Fatima neuměla anglicky, tak mi tlumočil co říkala. Fatima říká: „Že Tě bolí záda?“ Je tomu tak vidí ? Hmm děkuji a je to venku, zrovna tohle jsem chtěla, co jen to půjde, před kluky utajit. Běž s ní vedle do druhého baru, svlékni se, věř jí Andy. Tak a máme tu první problém, prostě si nepřevlíknu tílko přes hlavu ,protože ty záda fakt bolí, ale co, už jsem svlečená, Fatima mne pokládá na lavici, bere nějaký záhadný místní

přípravek a úplně přesně ví, ve kterém místě mne záda bolí a dlouho je masíruje. Poté mi posunky ukazuje, že budu ok. Ne že bych pochybovala, ale do tílka se již oblékám sama a hle nic nebolí. Někdy při nějakých příležitostech si za peníze všechno nekoupíte a tak беру Fatimu k Mišandě a vytahuji z kufru tři flakony voňavky, které mi ještě zbyly. Vše ostatní už mám po té cestě úplně na maděru. Ukazuji jí, ať si přivoní, a která jí bude nejpříjemnější, je její. Samozřejmě si vybrala mojí nejoblíbenější, ale co říkám si, darovat něco, na čem vůbec nelpíme, není opravdový dárek a ona mi skutečně pomohla. Na pokoji se vysprchuji a přeperu pár kousků oblečení. A na baru už nás čeká jídlo. Musím říci, že ten večer jsem si neskutečně užila. Francis nás ještě bere na prohlídku Mediny a pak dlouho do noci při dobré sklence líčí, jak se sám kdysi na motorce ztratil v poušti a jak jej hledali helikoptérou a nakonec zachránili.

Následující den vyrážíme do pohoří Atlas, kde je údajně poslední hrob krále Džinů. Chvilku bloudíme, jedeme i malinko offroadem a pak to přišlo. Má klidná a mírumilovná povaha byla ta tam a po jednom výjezdu kamzíčí pěšinkou, kdy nahoře jsme poznali, že jedem špatně a museli jsme se otočit a jet zase zpátky to přišlo. „Trenére já už nejedu, nerozmlátím tady Mišandu, kde to zase jsme“ no zkrátka dokonalá hormonální nestabilita ve všech možných projevech. Byla mi zima, byla jsem unavená a prostě to muselo ze mne ven. Je pravdou, že v průběhu cesty to potkalo postupně všechny tři. Ale tady se ukázala síla naší tolika výpravami a nepohodlnými zážitky prověřená party. Nikdy výbuch vzteku nebyl namířen proti nám navzájem, i když jsme řvali na sebe. Ostatní vždy zklidňovali situaci a nechali klidný průchod emocí bez toho, aby přilávali oleje do ohně. Takže jsem seřvala Vítu i trenéra a kluci mne v klidu doprovodili na hotel, tam mi objednali „berberskou whisky“ a se slovy odpočiň si a zařid' nám večeri. Ty stejně pěšky nechodíš, odešli do hor hledat hrob posledního krále Džinů. Já se mezitím uklidnila, opravdu objednala na večer jídlo a z okna schovaná pod třemi dekami pozorovala okolní kopce. Večer už probíhal v družné náladě tak jako vždy.

Následujícího dne jsme dorazili do Marakéše, tolik ráda bych Vám popsala největší Marocké náměstí a trh, ale nemohu. Marakéš mne upřímně zklamala, ale vlastně za to můžeme my, Evropané. Před pěti lety, kdy jsem tu byla naposledy, to mělo pro mne nádech exotiky, nádhery, bylo to možná i tím, že jsem byla tehdy v Maroku poprvé. Ale teď? Vždyť většina turistů mířících z Evropy do Maroka jede právě do Marakéše a místní lidé se toho hned chytli. Nemohu se na ně zlobit. Je to opravdu turistické výletní místo a jestli nám tehdy za 2 EUR hlídali motorky přes celou noc, tak teď už chtěli cca 10 EUR. Dokonce

ani pít potajmu alkohol už nebylo takové dobrodružství a v ulicích byla slyšet spíše angličtina a němčina než arabština. Ne, chci si uchovat v myšlenkách moji starou Marakeš, kterou jsem poznala, proto elegantně přeskočím pár desítek kilometrů a přeneseme se na dálnici do města jenž mne oslovilo kdysi a neméně mne uchvátilo i dnes. Letíme si po dálnici do Cassablancy, toto pro mne naštěstí turisty hodně opomíjené město má stále svoje kouzlo. Však jsem to psala i přátelům domů. Celá natěšená беру за пlyn a .... Proboha Trenér stojí, Mišando brzda, tak tak mímím trenéra a cpu se do mezery mezi auta ve stojící koloně. No to by tak hrálo rozmlátit Mišandu na konci výletu, ale je tomu tak. Začala v nás bujet pomalinku ale jistě euforie. (Naposledy jsem takhle trefila Gertíka v Albánii, jej ten mi dal, pak volal domů a první co bylo, povídá, tak co myslíte,

všechno v klidu jenom mne zase nabořila Andy). Tak Andy ubereme a oči na stopky. Pomalu se proplétáme až do centra města, берeme první hotel, kde je regulérní bar, jak vystřižený z našich devadesátek. A vůbec celá atmosféra města a lidí je podobná. Naprostá svoboda, lidé se baví a zpívají a bary a hospůdky žijí. „Mohu si vzít židli?“ „Ano jistě, jsme jenom tři“ odpovídám mladému Arabovi anglicky. „Děkujeme a odkud vůbec jedete?“ Naprosto cizí lidé se spolu zastavují a v hospůdce kde jsme seděli, se dáváme do řeči se zcela neznámými. Je pravdou, že euforie už začala být skoro až

nezdravá, až jsem měla strach, ale tady Vám popisovat cestu moc nebudu. Západní Maroko je prostě Evropa se vším všudy. Dokonale uklizená města, fungující služby a z nás se pomalu ale jistě stávali obyčejní turisté, kteří tudy jen projíždějí na své cestě domů. Snad jenom jeden okamžik bych tu opravdu vyzvedla. V den, kdy jsem zahlédla poprvé přístaviště v Tangeru. Projížděli jsme pobřežím, kde mořská úžina snad nemá ani 30 kilometrů, takže nádherně vidíte druhé pobřeží Gibraltaru. Najednou jsem si opravdu uvědomila, že jsme to s Mišandou daly, otočili jsme se v Dakaru přes celou Saharu a zpátky. Brečela jsem do helmy a říkám jí, tak holka, teď už Tě domů dostanu, i kdybych Tě měla na nástupní molo dotlačit.

Přístaviště v Maroku si nezavdá s jakýmkoliv moderním přístavem, odbavení probíhá rychle a na parkovišti jsou i stojánky s volnou wifi a ano i stánek s občerstvením tady je. Pozdě večer se nalodujeme na trajekt GNV, který nás

vyšel asi na třetinu ceny než trajekt přes řeku Senegal v Rossu a těšíme se na cestu domů. Ale nebojte, ještě jeden dozvuk Afriky nás čeká. Nemůžeme přece úplně na klid dorazit do Evropy. To by nebylo dobrodružství. Na bookovacím portále společnosti GNV (Grande Navi Veloci) nešla zakoupit společná kajuta pro tři motorky, šla pouze ke každé motorce jedna kajuta, ale s tím, že zbylá místa mohou obsadit různými pasažéry. Sympatická slečna v recepci v Janově nás uklidňovala, podívejte, jedete mimo sezónu, vyčkejte, až trajekt odpluje z přístavu a pak si klidně zakoupíte kajutu na lodi a máte klid. Ukolébalo nás, že v Janově to tak skutečně bylo. Tady nás ukolébalo, že už je to přece italská loď a když vám někdo něco slíbí tak tomu i skutečně bude. Trajekt pomalu odplouvá, já si v baru dávám svoji skleničku teď už normální whisky a celkově se těším na hezkou plavbu. Na lodi je tak půlka lidí a Víťa jde v klidu na recepci zakoupit kajutu pro nás tři. Je zpátky dříve než jsem vykouřila cigaretu.

Andy žádné kajuty na prodej nejsou. Trenér už šel shánět místo pod schody, ale zkušený námořní bezdomovec už zabírají nejlepší fleky. Místo úleku polknu skleničku na jeden hlt a spolu s Víťou spěcháme za Trenérem. Vše, co říkal Víťa, je pravda. Prodlíváme se úzkými chodbičkami, na lodi je evidentně půlka kajut zamknutá (personálu se zjevně nechťelo pracovat a přidělovat si práci s převlékáním kajut) a ta nejlepší místa pod schody mezi palubami jsou již obsazena zkušenými cestovatelskými matadory. Nakonec doslova urveme místo v mezipatře blíže vchodu do místního bufetu. Jsem zase klidná, to přece k tomu všemu patří, no nevadí, co by jsme utratili za kajutu, tak mohu za bezcelní ceny utratit v krámku. A tak po tom, co se bohatě zásobím pitím a cigaretami, po tom, co si rozbiji své ležení (při mezipřistání v Barceloně jsem si ještě vytáhla svoji karimatku celou od písku) po tom, co Trenér s Víťou zjišťují, jak se nejlépe „spí na ulici“ a hned uvádějí do praxe všechna zlepšení, která vyzorovali u ostatních cestujících bez kajuty, tak po tomto všem se připravuji na poslední dny strávené na naší cestě, jak jinak, než úplně opačně než jsme plánovali.

Já trávím v myšlenkách dlouhé hodiny na boční palubě, dívám se do vln a myslím na naši cestu, kterou máme za sebou a co mi vše dala. A ano, opravdu dala, i když jsem celá unavená a rozbitá (pouze fyzicky), i když chuděra Mišanda bude muset být ve wellness u Patrika celou zimu. Nelituji jedině chvílky, kterou jsem na této cestě strávila. Dívám se do vln a vzpomínám na starý citát od Kryštofa Kolomba :“ Moře dává novou naději, tak jako spánek dává sny.“ Cesta do Janova už v klidu probíhala až do konce, nakonec jsme se rozhodli, že i kdyby personál v nějakém náhlém pomatení smyslů přece jen uvolnil kajuty, tak ani na poslední noc si jí kupovat nebudeme. Za ranního rozbřesku vplouváme do

Janova, nastává klasický mumraj v tom, jak všichni chtějí najednou vyjet z trajektu ven, ono to překvapivě není možné a tak si řidiči pomáhají klaksony. No snad se jim alespoň ulevilo. My po nezbytných celních kontrolách, které spočívali pouze v tom, že celníci chtěli vidět pas, ani ho neotevřeli....vyrazíme po staré dálnici z Janova na cestu domů, snad na Brenneru nebude snít.

Já mám pod helmou výraz neskutečného štěstí a pocitu radosti, která se projevuje mimo jiné tím, že po tom, co mne předjede nějaký Ital na supersportu, беру s Mišandou za plyn, zapomínaje všech šrámů a krásně se s tou druhou motorkou stíháme. Co, Mišando, si myslí, že na nás má. Jejda, kde jsou kluci, najednou si uvědomuji, že už jsem je dlouho neviděla v zrcátku. Zastavuji na první benzínce a píši SMS . No není to paráda ? tady všechno funguje dokonce i textovku mohu poslat a nemusím čekat na wifi. Víta mi odepisuje, že jsem jela jak magorka a oni už dávno odbočili z dálnice směrem na Besciu. Aha, no nevádí, tak si dáme Mišando před Milánem naši kávičku a večer je někde za Brennerem

najdeme. A opravdu ano, pravá Italská káva, rychlostní dálnice a už se políže Gardy šplháme s Mišandou na Brennerský průsmyk. Kde světe div se, úplnou náhodou se setkáváme na jedné z benzínek. A to jsme si nemuseli ani psát. Prostě nechávám věci plynout. Obdivuji sluncem ozářené vršky Alpských velikánů, zatím co do údolí už pomalu přichází večer a noc. Svoji poslední noc a večer trávíme v Garmisch-Partenkirchenu, kde na hotelu po bohaté večeři se postupně přetahujeme o jednu toaletu. No, jak je vidět, přechod z Afrického jídla na Evropské jsme snášeli hůře než při cestě tam.

Ráno vstávám s klasickou cestovní horečkou, abych už byla brzo doma. Skrze Německo jemně mrholí. Za Mnichovem si dáváme malou kávu a pak hurá domů, do Čech. Zase se klepu jako na začátku výletu před sedmi týdny a před Rozvadovem, kdy oblohu ozáří sluníčko a my za jeho svitu míjíme ceduli Česká

republika, mi už pod helmou regulérně stékají slzy. Tankujeme na druhé Shellce plné nádrže a loučíme se. Teď už pojedeme všichni zase sami za sebe. Když se mne obsluha čerpací stanice ptá, proč brečím, zmůžu se jen na slova: „Jsem doma, v Čechách“. Proboha odkud jedete a za mnou stojící Trenér suše odvětí. Z Dakaru v Africe....

Obejmu kluky, poděkuji jim za skvělý výlet a pak Mišando, tak pojd' holka, jedeme domů. Obvykle tuto cestu tak třikrát zastavuji na cigaretku a dobrou kávu, ale dnes ne, jedu na jeden zátah skrze Prahu a po hradecké dálnici domů do Dvora Králové. Do města přijíždím už pomalu za tmy, malinko mrholí a já

protínám ceduli na začátku města. Je jasné, kam jedu. Před budovu pečovatelské služby, kde dlouho zvoním na maminku aby přišla dolů, že jsem tady. Když přijde tak jí obejmu a pouze říkám „mami mám Tě ráda“ dlužila jsem jí ta slova už od pouště u Mhamídu...

Dovětek : Končí moje poslední cesta a zároveň první, která mi otevřela opět více očí a nové obzory. Už nemám strach spoléhat se jen sama na sebe. Dívám se na mapy míst, která pro mne byla ještě do nedávné doby úplnou utopií. Jsme doma Mišando, ale obě dvě víme, že ne na dlouho....